

Strokovno področje prakse delovne terapije

Povzeto po Okviru prakse delovne terapije: področje in proces, ki ga je z dovoljenjem avtorja Ameriškega združenja delovnih terapevtov (AOTA, 2002), prevedla Zbornica delovnih terapevtov Slovenije, strokovno združenje (2006) (str.5-6, 19-21).

V najširšem pomenu, delovni terapevti delujejo na področju **vključenosti v okupacijo/dejavnost z namenom izboljšanja sodelovanja v okolju ali okoljih.**

Delujejo pri:

1. **dnevni aktivnosti** (kopenje, prhanje, obvladovanje črevesja in sečnega mehurja, oblačenje, žvečenje in požiranje, hranjenje, funkcionalna mobilnost, skrb za osebne pripomočke, osebna higiena in negovanje, spolna aktivnost, spanje/počitek, uporaba stranišča),
2. **širših dnevni aktivnosti** (skrb za druge, skrb za hišne ljubljence, vzgajanje otrok, uporaba komunikacijskih pripomočkov, mobilnost v skupnosti, upravljanje z denarjem, obvladovanje in ohranjanje zdravja, urejanje in upravljanje doma, pripravljane obrokov in čiščenje, varnostni postopki in nujni odzivi, nakupovanje),
3. **izobraževanju** (sodelovanje v formalnem izobraževanju, proučevanje neformalnih osebnih izobraževalnih potreb ali interesov, neformalno sodelovanje v izobraževanju),
4. **delu** (interesi in prizadevanja na področju zaposlitve, iskanje in pridobitev zaposlitve, izvajanje dela, priprava in prilagajanje na upokožitev, proučevanje možnosti za prostovoljno udejstvovanje, prostovoljno sodelovanje),
5. **igri** (proučevanje možnosti za igro, sodelovanje v igri),
6. **prostega časa** (raziskovanje možnosti za prosti čas, sodelovanje v prostočasovnih aktivnostih),
7. **sodelovanju v družbi** (skupnost, družina, vrstniki, prijatelji).

V ožjem pomenu pa delovni terapevti skozi proces terapije vrednotijo in obravnavajo različne vidike področja vključenosti v (določeno) okupacijo/dejavnost.

Področja, ki se jim posvečajo so spretnosti izvajanja, vzorci izvajanja, okolje, zahteve aktivnosti in klientovi dejavniki.

Medtem, ko se klient vključuje v okupaciji/dejavnosti, opisujejo izvajanje na podlagi

1. **spretnosti izvajanja** (motorične, procesne in komunikacijske/interakcijske spretnosti) in
2. **vzorcev izvajanja** (navade, rutine, vloge).

Delovni terapevti raziščejo in preučijo tudi dejavnike, ki vplivajo na izvajanje okupacij/dejavnosti:

1. **okolje** (kulturno, fizično, družbeno, osebno, duhovno, časovno, navidezno),
2. **zahteve aktivnosti** (uporabljeni predmeti in njihove lastnosti, prostorske in družbene zahteve, zaporedje in čas, potrebna dejanja, potrebne telesne funkcije in telesne strukture) in
3. **klientovi dejavniki** (telesne funkcije in telesne strukture).

Vključenost v okupacijo/dejavnost je poglavitni rezultat procesa delovne terapije (str.13).

Za ŠK Promocija delovne terapije pripravila Jerneja Križaj